

Mbete kí Jakí ndàngí

Ta-je kí dō mbete-tí kí Jakí ndàngí

Jakí ndàngí mbete kin kadí ra kí njéndó-é-je kadí 'gə-né né kí tɔjí kadmę̄ kí tɔgrɔ-tí rəm, bá kadí ulə dingəm mę̄-dé-tí kadí 'ra kullə kadmę̄ lə-dé rəm tɔ. Jakí 1:1 tɔjí kí dow-je kí dɔsay kí Jakí ndàngí mbete kin adi-dé lé, 'to jipi-je kí d'adi mę̄-dé Jeju Kristi, kí d'isi dɔnangi Israyel-ti al. Ngà to mbete kí à ra kí dow-je lay kí d'adi mę̄-dé Jeju tɔ. Jakí tɔjí rɔ-é kí njèrakullə lə Lubə kí 'lə 'Bañe Jeju Kristi (Jak 1:1). Dan dow-je-tí kí sɔ kí ri-dé lə Jakí mę̄ Kunmindí-ti kí Sigi kinlé, à to ę kí 'panè to kí káre dan ngankɔ Jeju-je-tí kin bá ndàngí mbete kinlé (Mat 13:55; Mar 6:3). Pol pa ta liə mę̄ mbete-tí kí adi Galati-je 1:19 tɔ. Go tɔsi ndəl kində lo tẹ̄-tí lə Jeju bəy bá Jakí lé adi mę̄ kí Kristi to dow kí Lubə un mindí-é kdə kadí-é ree lé (1Kɔ 15:7). Go-tí, Jakí təl to njèkɔrnɔ njékəwna-je kí Jorijalem. Mbete kullə-je lə njékɔwkulə-je 15 pa ta lə kullə liə. Ę tum gin mbete liə kí ta kí sɔbi dō námę̄ dow kí à kadí njèkadmę̄ tɔgi mę̄ kadmę̄-tí. Bá go-tí, ę pa ta kí sɔbi dō panjiyə-je kí gay-gay mę̄ kadmę̄-tí rəm, bá pa ta kí sɔbi dō ra kullə kí ta lə Lubə rəm, ra kí njéndoo-je rəm, bá tɔjí kullə

ra lə kadmę̄ rəm, pa kí dō koo-ti kí kadi dow oo go ta-é dō ta-ti kí ę̄ pa rəm, bá pa ta kow-ti kí kadi dow ɔw kí gosi lə Lubə rəm tō. È ndər mbi njénékingə-je, ə ulə dingəm mę̄ njékadmę̄-jeti kí d'isi 'ngəbi təl lə 'Babe, bá mbusi nja-dé kadi 'ra né kí təgrə-ti rəm, kadi 'pa ta kí Lubə rəm, bá kadi 'təl kí dę̄ kí 'ndəm kadi d'ingə kajı rəm tō.

Tɔjì rɔ kí Lapiya kí ra

¹ †Mą̄ Jaki kí ngonnjékullə lə Lubə, kí ngonnjékullə lə 'Babe Jeju Kristi, bá m'ndàngi mbete kin m'adi-si sə̄i gin koji kí dəgi gidi-é* joo kí 'sanəi-ną̄ dō be-je-ti kí rangi ə m'ra-si lapiya.

Kadmę̄ kí gosi

² Ngankɔ̄-m-je kí njékadmę̄, né-je kí gay-gay kí tę̄ dō-si-ti ną̄ mę̄-si kdō koo kinlé, kadi ooi kí né rɔnəl kí ɔr njutı̄.

³ Kdō sə̄i 'gəi kí ną̄ kadmę̄ lə-si kdō koo kinlé, à koji kuwə rɔ ngǟ.

⁴ Ngà kadi kuwə rɔ ngǟ lə-si ą̄ lo ką̄-é-ti gərərə, kdō kadi 'toi dow-je kí asi gaki rəm, mę̄-si idı̄ njiki-njiki, ə kadi 'toi dow-je kí né madı̄ nal-si al rəm tō.

⁵ Kinə dow káre dan-si-ti nal gosi rəmə, kadi dəji Lubə ə à kadi-é; kdō Lubə to njékadi né dow-je lay kare kí ndinoji.

† **1:1 1:1** Mat 13:55; Mar 6:3; Knj 15:13; Gal 1:19 * **1:1 1:1**
Dow-je kí Jaki ba-dé gin koji kí dəgi gidi-é joo kinlé, to gin koji Israyel-je kí məsi-ti kí d'adi mę̄-dé Jeju. Ngà ta kinlé à səbi do dow-je lay kí 'to jipi-je al kí d'adi mę̄-dé Jeju tō.

6 Ngà kadi dowbé dəjì kì kadmèg rəm, bá kadi-é tadi ta dɔ-ti al rəm tò. Kdɔtalə dòw kí tadi ta dɔ-né-ti lé titi-nä kì pungum man babo kí yél ɔsi-é yó-je ki nè-je kin bë.

7 Kadi dow kí titi-nä bë kinlé, gə kí à kingə né ji 'Babe-ti al.

8 To dow kí mèg-é ra joo rəm, kɔjra-je liə lay ya ɛ ɔ dɔ-ti al.[†]

Ta kí sɔbi dɔ njèndoo də kí njènèkingə

9 Kadì ngonkɔ-jì kí njèkadmèg kí to njèndoo ra rɔnəl kdɔ dɔ-é tò kí taá.

10 Ó njènèkingə rəmə, kadi-é ra rɔnəl kdɔ dɔ-é tò kí nangi tò. Kdɔ ɛ à goto titi kí puti wale ur-né kin bë.

11 Lokì kàdì ubə bá ɔsi nɔ lé, wale ndole ə puti-é ur adi kurə-é kí kete goto. Bè ya tò é njènèkingə à goto-né ta kullə-je-ti liə.

Ta kí sɔbi dɔ námèg koo rəm, néng rəm

12 Dow kí ɔ gərərə mèg néna-ti lé, to njènèkumə; kdɔ go kɔ gərərə-ti liə lé ɛ à kingə nédoji kí sɔbi dɔ kiskəm kí 'Babe un mindi-é kdɔ kadi dow-je kí njéndigi-é.

13 Kinə néna tèg dɔ dow-ti rəmə kadi-é panè «to Lubə bá nɔ n'è» al, kdɔ Lubə lé né kí maji al à nɔ-é al rəm, bá ɛ ya kí dɔ-é kàrè nɔ dow al rəm tò.

14 Ngà nɔ-nä kí né na-é lé to kəmnda né kí tò mèg-é-ti ya ədi-é ə ndɔr-é kí ta-ti.

15 Go-ti, lokì kəmnda ra be mèg-é-ti rəmə ojì majal, ə lokì majal ɔw kí kete-kete lé ojì koy tò.

† **1:8 1:8** 1Ja 5:14-15; Mat 7:7-11; 15:22-28; Luk 18:1-8

16 Ngankɔ-m-je kí njékadmeę kí m'ində-si dan kəm-m-ti, ədi rɔ-si al:

17 Kadkare lay kí maji ɳą kì kí maji ɔr njutı lé, to né-je kí taá kí ɿ rɔ Lubə-ti kí to Bəbi né-je kí ndógi. Lubə lé ɿ mbəl rɔ-é tò gay al rəm, bá ndil né kí njembəl rɔ-é goto rɔ-é-ti rəm tɔ.

18 Lubə ya oji-ji kì mèendigi liə kì takul ta liə kí to ta kí tɔgrɔ-ti, kdɔ kadi j'toi titi dɔdər né-je lay kí ɿ ra-dé kin bë.

Koo ta lə Lubə ə təl rɔ go-ti

19 Ngankɔ-m-je kí njékadmeę kí m'ində-si dan kəm-m-ti, né kí kadi 'gəi én: Kadi ná-ná ya ɿ kalangi oo ta, ngà kadi ɿ kalangi pa ta al rəm, bá kadi ɿ kalangi ra wɔngi al rəm tɔ.

20 Kdɔ wɔngi lə dow à ra né kí njururu lə Lubə al.

21 Gin-é kin bá kadi 'mbati-né né-je lay kí tò ɳe kì né-je lay kí to kullə mèendul kí này mèesi-ti, rəmə ta kí 'dubì mèe-si-ti kí to ta kí à kasi kajı ndil-si kinlé bá kadi 'ndigi dɔ-ti kì dɔ kí sol lɔm-lɔm.

22 Ooi ta kí koo par al, ngà ooi ta ə 'təli rɔ-si go-ti bane, bì ədi rɔ-si kì ta-je kí kuy ki natı al.

23 Kdɔ dow kí oo ta bá təl rɔ-é go-ti al lé, titi-ná kì dow kí oo ta kəm-é sɔɔbɔ-ti,

24 bá ɔti ɔw rəmə tajinatı nè ya mèe-é oy dɔ ta kəm-é-ti lé səl kin bë.

25 Ngà dow kí ndər gin ndukun kí maji kí njetaa-ji kilə-ji taá kin ə təl rɔ-é go-ti bá ɿ dɔ-ti njángi, bì adi mèe-é oy dɔ-ti al, ngà ɿ ra-né kullə kì rɔ tungə-é rəmə, dowbé kinlé to njénékumə mèe kullə ra-é-ti.

26 Kinə dow ba rɔ-é njèpole né bá ngəm ndɔ-é al lé, e ədi rɔ-é kí kədi, nèpole lə dowbé kinlé to né kí kɔgi kare.

27 Yən, nèpole kí Lubə kí Bəbi-ji oo adi to nèpole kí aa njay kí né kí maji al goto-ti ta kəm-é-ti lé, to koo go ngan al-je kí njéngɔwkoy-je dan nékəmtondoo-je-ti lə-dé, e kitə rɔ ngərəngi kàdì né-je-ti kí dɔnangi-ti kí tò ñe.

2

Ta kí səbi dɔ kɔrkəm-nä

1 Ngankɔ-m-je kí njékadmeɛ̃, kadmeɛ̃ 'Babe lə-ji Jeju Kristi kí njèriba lé, ori natı kí kɔrkəm-nä al.

2 Kinə dow madi ulə 'ningé lɔr ji-é-ti kí kubi-je kí maji-maji rɔ-é-ti ɔw-né lo kəwnaq-ti lə-si je bè e njèndoo madi ulə kubi-je kí ndisi rɔ-é-ti ɔw-né kɔykəwnaq-ti lé tɔ,

3 rəmə kəm-si tò sikim dɔ dow-ti kí ulə kubi-je kí maji-maji rɔ-é-ti lé adi idəi-é 'painè: «I, 'isi nè, lo-ti kí maji kin.» Ngà njèndoo lé bá idəi-é 'painè: «I, 'a taá tin» al rəmə «'isi nangi lo kungi nja-m-ti tin.»

4 Loki səi 'rai né kí bè kin dan-si-ti lé to kɔrkəm-nä ban al wa? Ə səi 'təli njékɔr gangi né-je kí tagir-je kí maji al kí məɛ̃-si-ti ban al wa?

5 Ooi, ngankɔ-m-je kí m'ində-si dan kəm-mti: 'Gəi tokì Lubə mbəti dow-je kí dow-je kí dɔnangi-ti nè d'oo-dé kí njéndoo-je lé, kadi 'tel njénéking-je kí məɛ̃ kadmeɛ̃-ti rəm, kadi kɔbe kí e un mindi-é kdɔ kadi njéndigi-é-je lé, tel nedɔji lə-dé rəm ya al wa?

6 Ngà səi ngá bá 'nədi njéndoo-je! Njénékingə-je ya bá 'to njékadi-si kò-je kì njékow sə-si nò njégangta-je-ti lé al wa?

7 Dè ya bá 'to njésəki ri kí maji kí tokı kində dɔ-si-ti lé al wa?

8 Tɔgrɔ-ti ya, kinə 'təli rɔ-si go ndukun-ti kí ò madi-é-je lay kí to ndukun lə Lubə kí to ngar lə-ji, kí 'ndàngi mèg mbete-ti kí aa njay 'panè: «'A ndigi dow madi-i titi-nə kì rɔ-i bè tɔ†» kin rəmə to né kí maji.

9 Ngà kinə səi ɔri kəm dow-je rəmə səi 'rai majal ə ndukun gangta dɔ-si-ti kdɔ səi ali dɔ ta.

10 Kdɔtalə kinə dow təl rɔ-é go ndukun-ti bikti lay ya bá ə al dɔ ndukun káre rəmə, dowbé al dɔ ndukun-je lay ya.

11 Kdɔ dow kí njèpanè: «'A ra kaya al» lé, ya panè: «'A təl dow al» tɔ. Adi kinə i 'ra kaya al kàrè bá kinə i 'tol dow rəmə, i 'al dɔ ndukun bikti lay.

12 'Pai ta rəm, 'rai né rəm, kəm dow-je kí d'a gangta dɔ-dé-ti kì ndukun kí njètaa dow-je kilə-dé taá kin bane,

13 Kdɔ, dow kí njèkoo kəmtondoo lə madi-é al lé, ta kí gangi kí dɔ-é-ti kàrè koo kəmtondoo à goto-ti tɔ. Ngà koo kəmtondoo bá dow à dum-né dɔ ta kí gangi.

Kadmèg kì kullə kadmèg

14 Ngankɔ-m-je kí njékadmèg, kadi dow panè: «M'ɔw kì kadmèg», ya ngà ə ra né kí tɔjì kadmèg lé al lé, se maji-é to ri wa? Se kadmèg kinlé à kaji-é ya ban wa?

† 2:8 2:8 Luk 10:27

15 Kinə ngankɔ̡-si-je əse kɔ̡nan-si-je madi d'ɔ̡w kuti-dé dum əse nékuso-dé kì ndɔ̡-je lay goto

16 ya rəmə dow káre dan-si-ti idə-dé panè: «Owi kì lapiya, adi rɔ̡-si tungə jùrùrù ə adi mè̡-si ndan!» Lokì səi 'pai bè ya bì adi-dé né kí d'a ra-né kì rɔ̡-dé al lé, sé maji-é to ri wa?

17 Kí sɔ̡bi dō kadmè̡ kàrè tò bè ya tɔ̡. Kadmè̡ lé, kinə kullə-é goto rəmə, to kadmè̡ kí oy sui.

18 Ngà dow madi à panè: «I 'ɔ̡w kì kadmè̡, ngà mǎ rəmə m'ɔ̡w kì kullə kadmè̡», én é «'ɔ̡ji-m kadmè̡ lə-i kí ullə-é goto lé adi m'oo ə mǎ m'a kɔ̡ji-i ullə kadmè̡ lə-m kadi oo-né kadmè̡ lə-m tɔ̡.»

19 I 'adi mè̡-i kí Lubə ra káre-rè, 'lə-i to tó-é ya. Ndil-je kí maji al kàrè, d'adi mè̡-dé kí Lubə ra káre-rè tɔ̡, ə 'dadi ngin-ngin.

20 Mbé dow, se i ndigi gə né kí tɔ̡ji kí kadmè̡ kí ullə-é goto to kadmè̡ kí mè̡ wəy kare lé wa?

21 Ka-ji Abrakam ilə ngon-é Isaki logugi né-ti kdɔ̡ kadi Lubə kadkare-ti, adi to takul ullə ra-é-je bá ta ɔ̡r-né dɔ̡-é-ti ya al wa?

22 I gə maji kí kadmè̡ liə ɔ̡w nati kì ullə ra-é-je ə kì takul ullə ra kadmè̡ bá kadmè̡ liə maji ɔ̡r-né njuti.

23 Beba ta kí mbete kí aa njay pa lé né-é ra né. Mbete kí aa njay lé panè: «Abrakam adi mè̡-é Lubə, beba Lubə ɔ̡r-né ta dɔ̡-é-ti ə ba-é-né nam-é.»

24 Səi 'gəi kí to ullə ra dow bá ta ɔ̡r-né dɔ̡-é-ti bì kì takul kadmè̡ liə ya par al.

25 Bè ya tɔ̡ é Rakabi* kí to dené kí njèkaya ya,

* **2:25 2:25** Joj 2:1-21

uwə njétən lo-je kí 'to Israyel-je kí rɔ-é-ti, ə adidé 'təl kí rəbi kí rangi, adi to takul kullə ra-é bá Lubə ɔr-né ta dɔ-é-ti.

²⁶ Titi kí dow kí koo goto mæg-é-ti to-né dow kí oy kinlé, gangi-é kin ya tɔ é kadmæg kí kullə-é goto to-né kadmæg kí oy tɔ.

3

Ta kí dɔ ndɔ dow-ti

Mat 12:33-37

¹ Ngankɔ-m-je kí njékadmæg, kadi səi njéndó dow-je né 'nai al! Kdɔ səi 'gəi maji kí jɛ njéndó dow-je né-je lé ta kí gangi kí dɔ-ji-ti à ngä nɔ.

² Jøi lay ya j'rai né kí maji al kí kəm rəbi-je kí gay-gay. Kinə dow ra majal mæg ta pa-é-ti al rəmə, dowbé to dow kí maji ɔr njuti ə asi kuwə rɔ-é lay gin tɔgi-é-ti.

³ Lokì j'uləi jim ta sində-je-ti kadi 'təl rɔ-dé go-ji-ti lé, j'owi kí tɔgi dɔ rɔ-dé-ti lay.

⁴ Ooi ta kí dɔ bato-je-ti tɔ: Bato-je lé to né-je kí boy nɔ ya, ngä loki yél kí ulə kí tɔgi-é ɔsi-dé kí kete-kete lé, ngon gɔw-é kí ndə bè ya njèkuwə-é ɔw-né sə-dé lo-ti kí mæg-é ndigi.

⁵ Bè ya tɔ, ndɔ dow to ngon rɔ kí ndə bè, ya ɛ pa ta-je kí al dɔ-é dɔ-é ɔsi-né gajı rɔ-é. Ooi bè! Ngon kɔpər kí ndə bè ya asi kɔ mæg mbo lay!

⁶ Ndɔ dow lé titi-nä kí kɔpər bè tɔ. Ǝ bá to lo kí né ra kí njururu al tò-ti; ndɔ dow lé to ngon rɔ-ji kí tɔ dan ngan rɔ-ji-je-ti. Ǝ ya to njèndəm rɔ-ji lay kí né kí maji al, bá un pər kí tɔ sartagangi dɔ-é-ti ree ində-né kisi kí dɔ taá lə-ji!

⁷ Dow asi təl də̄-je kí gay-gay lay, kì yə̄l-je, kì né-je kí njékagi nangi, kì né-je kí mani gin tógi-é-ti, ə̄ təl-dé gin tógi-é-ti ya to.

⁸ Ngà ndə̄ dow lé, dow kí asi kuwə-é gin tógi-é-ti goto. To né kí maji al kí dow à kası kuwə ta-é al, ə̄ kəngi né kí à təl dow rusi njii-njii.

⁹ È̄ ya j'osi-né gajı Bə̄bi-ji kí to 'Bābe rə̄m, bá j'ində̄i-né ndə̄l də̄ dow-je-ti kí Lubə ra-dé adi 'titinā siə̄ rə̄m to.

¹⁰ Ta-ji kí káre-rè kin ya tərndi tə̄-tə̄ rə̄m, bá ndə̄l tə̄-tə̄ rə̄m. Ngankə̄-m-je kí njékadmē, to né kí à tò bə̄ al.

¹¹ Kə̄m kənənə̄ kí káre-rè lé, man kí sə̄l kì man kí ati à tə̄-tə̄ wa?

¹² Ngankə̄-m-je kí njékadmē, kote à kandi olibiye wa? Ə̄se nduu à kandi kote wa? Kə̄m kənənə̄ kí káre-rè lé man-é à də̄ katı rə̄m, à sə̄l rə̄m al.

Gosi kí ī də̄rā-ti

¹³ Ná dan-si-ti bá to njègosi kì njènégə wa? Kadi-é tojı kullə ra-é mēē panjiyə-ti kí maji kí tojı kullə ra dow kí njèsə̄l də̄-é kì njègosi.

¹⁴ Ngà kinə̄ kim-nǟ kì jangi rusi mēē-si njii-njii rə̄mə̄, ōsi gajı rɔ̄-si al rə̄m, bá ə̄di ta ōsi-né ta kí tɔ̄grɔ̄-ti ngərə̄ngi al rə̄m to.

¹⁵ Gosi kí bə̄ kinlé ī də̄rā-ti al, ngà to gosi kí də̄nangi-ti nè, to gosi lə̄ dow, kì gosi lə̄ ndil-je kí maji al.

¹⁶ Kdə̄ lo kí jangi kì kim-nǟ tò-ti lé, né-je kí tulə natı kì majal-je kí gay-gay tò-ti to.

¹⁷ Ngà gosi kí ī də̄rā-ti to gosi kí aa njay ya kete, go-ti to lapiya, to sə̄l lɔ̄m-lɔ̄m, to kuwə noji, to

koo kəmtondoo kí nã, to kullə ra-je kí maji-maji
ə kɔr kəm-nã goto-ti rəm, bá kədkəm-nã goto-ti
rəm tɔ.

¹⁸ Dow-je kí njékulə dow-je noji nati lé, 'to
njésangi lapiya lo kisi-dé-je-ti ə kandi-é to né ra
kí njururu.

4

Rɔ kì bo né-je kí maji al

1Pi 5:5-9

¹ Ta-je kì kɔl-nã-je kí tò dan-si-ti lé i rá wa? To
bo né-je kí maji al kí mèe-si-ti ya bá ɔsi-si bɔy-
bɔy buki-si dɔ-nã-ti tin al wa?

² Səi 'rai kəmnda né ə ingəi al; rəmə 'toi njétol
dow-je kì njéra-nã jangi-je; né kí ingəi mèe-é-ti
goto. Səi 'toi njéra-nã ta-je kì njékɔl-nã-je. Né kí
'ndigi lé, səi ingəi al, kdo 'gəi dəji né Lubə al.

³ 'Dəji né ə ingəi al, kdo 'dəji kì tagir kí maji al,
'dəji kdo tində sane kɔgi dɔ bo né-je-ti kí maji al
kí mèe-si-ti.

⁴ Səi njérakaya-je kan! Səi 'gəi kí ra kəmnda
né-je kí dɔnangi-ti lé, to kɔsi ta kì Lubə ya al wa?
Adi dow kí ra kəmnda né-je kí dɔnangi-ti nè lé
to njèba lə Lubə.

⁵ Ta kí mbete kí aa njay pa lé, səi adi to ta kí
kare wa? Mbete kí aa njay panè: Ndil* kí Lubə
adi-é isi mèe-ji-ti lé jangi ra-é dɔ-ti.

⁶ Ngà ramaji lə Lubə lé al dɔ lo; kdo mbete kí
aa njay panè: Lubə ɔsi ta njékində kàdì-dé-je,
ngà ɛ ramaji kì njésɔl dɔ-dé-je.

* **4:5 4:5 Ndil** kí ta-é tò nè kinlé dow-je kí 'ná-je 'panè to **Ndil** kí
aa njayə də kí dan-ti-je 'panè to **ndil** dow.

7 Ðn é uløi dø-si gin tógi-ti lø Lubø; ai gørørø nò Sú-ti ø à kay-si kà say ny.

8 'Reei ngøsi ki rø Lubø-ti ø à ree ngøsi ki rø-si-ti tø. Søi njéramajal-je, 'tøri ji-si né ki maji al-ti; søi ki mèg-si ra joo, adi mèg-si aa njay.

9 Kadi 'gøi ki 'toi dangi-ti-je, 'ndingøi ndoo, 'nøi, adi kogøi lø-si tøl nò ø adi rønøl lø-si tøl mègkò.

10 'Søli dø-si nò 'Babe-ti ø à kitø dø-si taá.

Ta kí sɔbi dɔ gangta dɔ-nq-ti

11 Ngankø-m-je ki njékadmeø, 'pai ta ki maji al dø-nq-ti al. Dow ki pa ta ki maji al dø ngonkø-é-ti øse gangta dø-é-ti lé, ø pa ta ki maji al dø ndukun-ti lø Lubø røm, bá gangta dø ndukun-ti lé røm tø. Ngà kinø i 'to njègangta dø ndukun-ti rømø, i 'to njègangta bì 'to njètøl rø-i go ndukun-ti al.

12 Kdø Lubø ya kì kár-é ø to njèkadi ndukun røm, bá to njègangta røm; ø ya asì kaji dow røm, asì tøl dow røm tø. Ngà i ø 'to ná bá 'gangta dø dow madì-i-ti wa?

Ta kí sɔbi dɔ kindø kàdì

13 Ooi maji! Søi ki isi 'painè: Bone øse bore ø j'a kow bebo-ti ki bè kin, j'a ra bal káre, j'a ra gati ø j'a kingø là.

14 Søi 'gøi né ki à tøø dø-si-ti ndø-ti ki bore al! Kdø søi lé 'titø-nq kì mum ki usi seø bè ya ø sane kin bè.

15 Ngà ta ki lé a pai én: Kinø 'Babe ndigi rømø, j'a kisi kì dø-ji taá ø j'a ra né ki bè øse né ki bè kin.

16 Ngà ki ngøsnè-ti kinlé, søi isi osi gajø rø-si kì ta-je ki al dø-si. Ko kosi gajø rø ki bè kinlé maji al.

¹⁷ Kinə dow gə ra maji ya bá ra al lé, dowbé kin ra majal.

5

Ta kí səbi dɔ njénékingə-je

¹ Səi njénékingə-je, ooi maji! 'Nɔi, 'tuməi rusi-rusi, kdotalə tuji-je kí à ree dɔ-si-ti!

² [†]Nékingə-je lə-si ndum lutı ə nɔ-je d'ɔ kubi-je lə-si lay.

³ Lɔr-je kì là-je lə-si nɔ; ə nɔ-é kinlé à kilə ta dɔ-si-ti, ə à kɔ dajı rɔ-si titi-ną kì pər bë. Səi isi mbɔi né-je lə-si indəi ngangəm mèe ndɔ-je-ti kí dɔbəy-ti bəy al ban!

⁴ Ooi bë! Səi 'mbati kugəi nédɔji njérakullə mèe ndɔr-je-ti lə-si adi 'nɔ ə ndi nɔ-dé ɔw sar usi mbi 'Babe-ti kí njèkosi njérɔ-je.

⁵ Səi isi dan maji-ti bagja dɔnangi-ti nè ə iŋəi rɔ-si yaki 'rai né-je kí dɔnangi-ti nè. Səi usoi né əi-né mbul-mbul tokı dą-je kí d'ɔw kì tɔl-dé kin bë.

⁶ Njèra né kí njururu ya səi 'gangi ta dɔ-é-ti ə 'tɔli-é dɔ-ti. E ijə-si rɔ al.

Kuwə rɔ ngə mèe néng-je-ti

⁷ Beba ngankɔ-m-je kí njékadme, iləi mèe-si dɔ madi-é-ti sar ndɔ təl 'Babe-ti. Ooi, njèndər lé, ilə mèe-é dɔ madi-é-ti sar kadi ingə-né man ndi kí dɔsay kì sɔy man ndi ngəbi-né kandi né kí maji kí nangi à kadi-é.

⁸ Səi ya kàrè, iləi mèe-si dɔ madi-é-ti, uwəi mèe-si ngə, kdɔ ndɔ ree lə 'Babe này ngɔsi.

[†] 5:2 5:2 Mat 6:19

9 Ngankɔ-m-je kí njékadmẹ, 'yuni ta dɔ-nɔ̄-ti al, nè ta kí gangi à kusi dɔ-si-ti. Ooi, Njègangta à tarəbi-ti ngá.

10 Ngankɔ-m-je kí njékadmẹ, njépata-je kí ta Lubə-ti kí ndɔki 'pa ta kì ri 'Babe lé, d'ingə kɔ̄ rəm, d'ilə mée-dé dɔ madi-é pó rəm én é adi 'to néndají lə-si.

11 Ooi bè! Dow-je kí d'a dɔ nja-dé-ti njángi lé bá j'painè 'to njénékumə-je. Səi ooi poyta kí sɔbi dɔ kɔ̄ dɔ nja-ti njángi lə Jobi rəm, bá né kí 'Babe ra siə ta sɔy-é-ti kàrè ooi rəm tɔ. Kdɔ 'Babe lé to njèkoo kəmtondoo rəm, bá ta ò mée-é kdɔ dow-je rəm tɔ.

Ta kí dɔ kubi rɔ-ti

12 †Ngankɔ-m-je kí njékadmẹ, kete nɔ̄ né-je-ti lay lé, ubi rɔ-si kì dɔrə al rəm, ubi rɔ-si kì dɔnangi al rəm, bá ubi rɔ-si kì né madi kí rangi al rəm. Ngà kinə ta lə-si to oiyō rəmə, aï dɔ oiyō-ti è kinə ta lə-si to á-à rəmə, aï dɔ á-à-ti; bè kdɔ kadi usi mée ta kí gangi-ti al.

Pa ta kì Lubə kdɔ njémɔy-je

13 Kinə dow madi dan-si-ti isi dan kɔ̄-ti rəmə, kadi-é pa ta kì Lubə. Kinə dow madi dan-si-ti isi dan rɔnəl-ti rəmə, kadi-é usi patý-je.

14 †Ba kinə dow madi dan-si-ti moy ra-é rəmə, kadi-é ba 'ngatógi-je lə njékəwnq-je kadi 'pa ta kì Lubə kdɔ ta liə d'ur-né ubi dɔ-é-ti kì ri 'Babe.

15 Ta kí pa kì Lubə kì kadmẹ lé à kadi lapiya njémɔy è 'Babe à kadi-é ubə nangi i taá; è kinə è ra majal-je nɔ̄g rəmə, à tokì kinə go-é kɔgi kadi-é.

† 5:12 5:12 Mat 5:34-37 † 5:14 5:14 Mar 6:13

16 Ðn é 'pai ta rësi dō majal-je-ti lë-si adi-nä ə 'pai ta kì Lubə kdō ta lë-nä, kdō kadi ingəi lapiya. Ta kí njèra né kí njururu pa kì Lubə ə ą dō-ti njángi lé, ɔw kì tógi nä.

17 Eli kí to dow madi-ji ya ndoki pa ta kì Lubə ą dō-ti njángi kadi ndi ədi al é ndi ədi dònangi-ti al ya bal mutə kì nay méké.

18 Bëy bá tél pa ta kì Lubə gogi rëmə, ndi ədi adi né-je kí dònangi-ti andi.

19 Ngankɔ-m-je kí njékadmeę, kinə dow madi dan-si-ti ndəm, adi ą sây kì ta kí tɔgrɔ-ti bá dow kí rangi tél ree siə

20 †rëmə, kadi 'gəi maji kí dow kí njètəl kì njèramajal dō rəbi ndəm-ti lé, to njèkaji-é ta yoti. Ð né kí ę ra kinlé to kəm rəbi kuti* dō majal-je nä.

† **5:20** **5:20** 1Pi 4:8 * **5:20** **5:20** Kutı dō majal-je kí ta-é tò nè kinlé to ta kí sɔbi dō kuti dō majal-je kadi dow oo al al, ngà sɔbi kinə go majal-je kɔgi (Gos 10:12; Pa 32:1; 1Pi 4:8).

Mango
**Mango: Ta lə Lubə Kunmindı kí Sigi (New
Testament)**

copyright © 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mango

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source
files dated 13 May 2025

96bdbd07-24d6-556c-9e7c-7269c72880cd